

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería materno-infantil

Materia	Enfermería materno-infantil			
Código	P51G140V01302			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Pontevedra)			
Coordinador/a	Blanco Nieves, María Inés			
Profesorado	Blanco Nieves, María Inés Sánchez Sánchez, José Rubén			
Correo-e	linesbn@gmail.com			
Web	http://enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	A Enfermería Materno-Infantil inclúese nos estudos de grao de Enfermería co fin de ocupar o espazo que ten por obxecto a docencia dos coidados a proporcionar á muller embarazada e no parto, así como as enfermidades da muller relacionadas coa reprodución, a prevención do cancro xenital e a planificación familiar. A atención á saúde materno-infantil engloba tamén os coidados dos nenos, tanto sans como enfermos, desde o seu nacemento ata a adolescencia, incluíndo as actividades de prevención das enfermidades nesta época da vida.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Ser capaz, no ámbito da enfermería, de prestar unha atención sanitaria técnica e profesional axeitada ás necesidades de saúde das persoas que atenden, de acordo co estado de desenvolvemento dos coñecementos científicos de cada momento e cos niveis de calidade e seguridade que se establecen nas normas legais e deontolóxicas aplicables.
B2	Saber planificar e prestar coidados de enfermería dirixidos ás persoas, familias ou grupos, orientados, aos resultados en saúde, avaliando o seu impacto, a través de guías de práctica clínica e asistencial, que describen os procesos polos cales se diagnostica, trata ou cuida un problema de saúde.
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural
B5	Deseñar sistemas de coidados dirixidos ás persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade
B9	Fomentar estilos de vida saudables e o autocoidado, apoiando o mantemento de condutas preventivas e terapéuticas
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade

B11	Saber establecer unha comunicación eficaz con pacientes, familias, grupos sociais e compañeiros. Fomentar a formación e información para a saúde
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermaría española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial en transformación
C34	Identificar as características das mulleres nas diferentes etapas do ciclo reprodutivo e no climaterio e nas alteracións que se poden presentar proporcionando os cuidados necesarios en cada etapa.
C35	Aplicar cuidados xerais durante o proceso de maternidade para facilitar a adaptación das mulleres e os neonatos ás novas demandas e previr complicacións.
C36	Coñecer os aspectos específicos dos cuidados do neonato. Identificar as características das diferentes etapas da infancia e adolescencia e os factores que condicionan o patrón normal de crecemento e desenvolvemento.
C37	Coñecer os problemas de saúde máis frecuentes na infancia e identificar as súas manifestacións. Analizar os datos de valoración do neno, identificando os problemas de enfermaría e as complicacións que poden presentarse.
C38	Aplicar as técnicas que integran o cuidado de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos nenos e os seus cuidadores.
C39	Seleccionar as intervencións dirixidas ao neno san e ao enfermo, así como as derivadas dos métodos de diagnóstico e tratamento.
C40	Ser capaz de proporcionar educación para a saúde aos pais ou cuidadores primarios.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisións
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Ser capaz de planificar cuidados de enfermaría nas distintas etapas da vida da muller, dentro do contexto familiar e comunitario para lograr un estado de saúde *óptimo ou recuperar a saúde, baseando a toma de decisións en datos obxectivos, feitos científicos e evidencias clínicas.	A1	B1	C34	D1	
	A2	B2	C35	D2	
	A3	B4		D3	
	A4	B5		D4	
	A5	B7		D5	
		B8		D6	
		B9		D7	
		B10		D8	
		B11		D9	
		B12		D10	
				D11	
	Saber describir os cambios que se producen no organismo durante a xestación, parto e *puerperio.	A1	B1	C35	D1
A3		B2		D3	
A5		B4		D6	
		B5		D7	
		B7		D8	
		B10		D9	
		B11		D10	
				D11	
Saber describir, as intervencións e actividades adecuadas á prevención e tratamento dos problemas de saúde na infancia e a adolescencia, e planificar cuidados garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do neno e a súa familia.		A1	B1	C36	D1
		A2	B2	C37	D2
		A3	B4	C38	D3
	A4	B5	C39	D4	
	A5	B7	C40	D5	
		B8		D6	
		B9		D7	
		B10		D8	
		B11		D9	
		B12		D10	
				D11	

Contidos

Tema

Enfermería maternal: -Reproducción humana -Control da natalidade -Embarazo. Embarazo de alto risco -Problemas de saúde no embarazo -Parto e puerperio. Cuidado prenatal -Problemas de saúde reproductiva -Características da muller nas diferentes etapas do ciclo vital	1.-Repaso anatómico e fisiológico do aparello reprodutor. 2.-Orientación e planificación familiar. 3.-Instauración e desenvolvemento do embarazo normal. 4.-Diagnóstico de embarazo. Cambios físicos e psíquicos. 5.-Control de embarazo. 6.-Alteracións máis frecuentes durante a xestación 7.-Parto normal. 8.-Parto distócico. 9.-Coidados de enfermaría no parto. 10.-Involución puerperal. Aspectos físicos e psicolóxicos. 11.-Coidados de enfermaría no puerperio. 12.-Coidados de enfermaría nas complicacións do puerperio. 13.-Prevención de cancro xinecolóxico. Tumores xinecolóxicos. 14.-Infeccións xinecolóxicas.
Enfermería infantil -Introducción a enfermaría pediátrica -O recentemente nado san. Desenvolvemento e crecemento -O neno hospitalizado -O recentemente nado de alto risco . -Problemas de saúde máis frecuentes na infancia	1.-RN san. 2.-Atención de enfermaría ao Recentementenada na sala de partos. 3.-Alimentación do recentemente nado (lactación). 4.-Recentementenacido de alto risco. 5.-Atención de enfermaría do recentemente nacido con problemas de saúde. 6.-Desenvolvemento e crecemento. Características e coidados do neno durante a infancia e adolescencia. 7.- O neno hospitalizado. 8.- Administración de fármacos en pediatría. 9.-Prevención de accidentes. 10.-Atención de enfermaría nos problemas de saúde máis importantes na infancia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	66	99	165
Seminario	5	25	30
Presentación	1	2	3
Obradoiro	2	10	12
Exame de preguntas obxectivas	3	9	12
Práctica de laboratorio	1	2	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Actividade na que o profesor expón, de maneira oral e con medios *audiovisuales, os contidos teóricos da materia e a orientación bibliográfica dos mesmos, promovendo a discusión e a participación activa do alumnado.
Seminario	Traballo en profundidade sobre un tema. Ampliación e relación dos contidos tratados nas sesións maxistras
Presentación	O estudante elaborará en grupo parte do contido teórico baixo a supervisión do profesorado e exposición oral dos traballos nun tempo non superior a 15 minutos.
Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades *manipulativas e instrumentais da área de infantil con asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais que desenvolven os estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	O profesorado, individual ou en pequeno grupo, atenderá as necesidades e consultas do alumnado relacionadas cos temas vinculados aos obradoiros, proporcionándolles orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Avaliación da asistencia e a participación do estudante	6	D1 D7 D8

Presentación	Avaliación dos traballos realizados en grupo e da exposición oral dos mesmos, a cal se fará por parte de todos os membros do grupo nun tempo non superior a 15 minutos.	14	A1 B1 C34 D1 A2 B2 C37 D2 A3 B4 C39 D3 A4 B5 D4 B7 D6 B9 D7 B10 D8 B11 D9 D10 D11
Obradoiro	Avaliación da asistencia e a participación do estudante	4	D6 D7 D9 D10
Exame de preguntas obxectivas	Proba final: as probas constarán de preguntas con 4 opcións de resposta das cales só 1 é válida. Puntuarase negativamente a opción mal contestada. Realizarase o día 11 de xaneiro de 2024 ás 18h na primeira oportunidade e o 21 de xuño de 2024 ás 18h na segunda oportunidade. Para superar a materia, é imprescindible a obtención do 40% da cualificación desta proba e só a partir deste dato, engadiranse ás cualificacións das demais probas avaliadas en cualificación final.	60	A1 B1 C34 D1 A2 B4 C35 D3 A5 B7 C36 D4 B8 C37 D6 B9 C38 D8 B10 C39 D9 B12 C40 D10 D11
Práctica de laboratorio	Proba práctica individual de avaliación do grao de adquisición de coñecementos e desenvolvemento de habilidades manipulativas e instrumentais a realizar os días 13 e 16 de Novembro ás 18:30h e 15 de novembro de 2023 ás 18h na primeira oportunidade e o día 21 de xuño de 2024 ás 17h na segunda oportunidade. Para superar a materia, é imprescindible a obtención do 50% da cualificación desta proba e só a partir deste dato, engadiranse ás cualificacións das demais probas avaliadas en cualificación final.	16	A1 B1 C35 D4 A2 B4 C38 D7 B5 D10 B7 B9 B10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Data fin de carreira: 4 de Outubro-2023 18.30h.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Burroughs, **Enfermería materno-infantil**, octava,

Consellería de Sanidade da Xunta de Galicia, **Guías de procesos del programa galego de atención integral á muller**, 2008,

Ministerio de Sanidad y Consumo, **Estrategia de atención al parto normal en el Sistema Nacional de Salud**, 2007,

Asociación Española de Pediatría, **Manual de Lactancia Materna. De la teoría a la práctica**, primera,

Nelson, **Tratado de Pediatría**, 17ª,

Aguilar Cordero MJ, **Manual de técnicas y valoración de Enfermería infantil**,

Aguilar Cordero MJ, **Tratado de enfermería del niño y el adolescente. Cuidados pediátricos**, 2ª,

<http://www.perinatalandalucia.es/mod/forum/view.php?>. Página de la Consejería de Salud de Andalucía,

<http://www.aibarra.org>. Foro dedicado a la enfermería en cuidados pediátricos y neonatales.,

<http://www.perinatalandalucia.es/mod/forum/view.php?>. Página de la Consejería de Salud de Andalucía,

<http://www.enfersalud.com>. Página con enlaces para todos los temas de enfermería. Actualizada contin,

<http://www.ucip.net/enfermeria/>. Página de enfermería en Pediatría.,

Asociación Española de Pediatría.,

Asociación Española de Ginecología y Obstetricia.,

Sociedad Española de Urgencias de Pediatría.,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermería en saúde mental/P51G140V01305

Enfermería xeriátrica e cuidados paliativos/P51G140V01304

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermería clínica III/P51G140V01301

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P51G140V01101

Fisioloxía: Fisioloxía/P51G140V01105

Fundamentos de enfermaría/P51G140V01107

Psicoloxía: Psicoloxía/P51G140V01102

Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203
